

ADVIES

CRITERIA BEVOLKINGSONDERZOEKEN NAAR KANKER

Vlaamse Raad WVG
Welzijn • Volksgezondheid • Gezin

Advies van de Vlaamse Raad voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, Wetstraat 34-36, 1040 Brussel
W www.vlaamseraadwvg.be – T +32 2 209 01 11 – E info@vlaamseraadwvg.be

Adviesvraag	Voorontwerp besluit van de Vlaamse Regering tot bepaling van de criteria voor de deelname aan en de uitsluiting van de bevolkingsonderzoeken naar kanker	
Adviesvrager	Caroline Genez - Vlaams minister van Welzijn en Armoedebestrijding, Cultuur en Gelijke Kansen	
Ontvangst adviesvraag	22 mei 2025	
Decretale opdracht	adviesfunctie	
Goedkeuring	Sectorale kamer Gezondheid op 19 juni 2025, bij consensus	
Contactpersoon	Annick De Donder	addonder@serv.be

Inhoud

Advies	4
Gelijke kansen in kankerpreventie	4
Communicatie m.b.t. de uitsluitingscriteria	5

Advies

Om de bevolkingsonderzoeken naar baarmoederhalskanker, borstkanker en dikkedarmkanker zo effectief mogelijk te organiseren, bepaalt de Vlaamse Regering criteria voor de deelname aan en de uitsluiting van de onderzoeken. In het ter advies voorliggende voorontwerp van besluit worden deze criteria bepaald. Het betreft een verankering van de bestaande werking van de bevolkingsonderzoeken naar kanker.

De Vlaamse Raad WVG kan zich vinden in het bestendigen van de doelgroepen en de uitsluitingscriteria.

Gelijke kansen in kankerpreventie

De raad vindt het uitermate belangrijk dat de Vlaamse overheid extra inspanningen levert om iedereen uit de doelgroep de kans te geven aan de bevolkingsonderzoeken deel te nemen. Extra aandacht voor en gerichte inspanningen naar kwetsbare groepen zijn nodig bij elk bevolkingsonderzoek.

Uit studies blijkt bijvoorbeeld dat momenteel heel wat personen met een verstandelijke handicap de screenings mislopen¹. Het is aan de overheid om ook voor deze groep vroegdetectie te realiseren, en dit onder meer via aangepaste sensibilisatie, communicatie en uitnodigingen, met extra ondersteuning, via toegankelijke en bereikbare zorg en zo meer. Deze aanbeveling geldt uiteraard ook breder: extra inspanningen zijn nodig om hun toegang tot preventieve en gezondheidsbevorderende acties te verbeteren.

Ook de kostprijs van eventuele vervolgonderzoeken (en de transparantie daarover) beïnvloedt de deelname aan de bevolkingsonderzoeken. Vanuit ethisch standpunt zou elke indicatie van kanker gevolgd moeten worden door toegankelijke en betaalbare zorg en ondersteuning. De raad wijst de minister daarom op de situatie van kwetsbare mensen voor wie een vervolgonderzoek nodig is maar voor hen financieel niet haalbaar is.

¹ <https://kce.fgov.be/nl/hoe-kan-de-toegang-tot-de-gezondheidszorg-voor-mensen-met-een-verstandelijke-handicap-worden>

Communicatie m.b.t. de uitsluitingscriteria

Het ontwerpbesluit regelt de criteria op basis waarvan personen die deel uitmaken van de doelgroep van een bevolkingsonderzoek toch uitgesloten kunnen worden van uitnodiging en deelname aan het onderzoek. De raad leest dat personen die de diagnose borstkanker of dikkedarmkanker hebben gekregen tot tien kalenderjaren na de diagnose uitgesloten zijn van respectievelijk de borstkankerscreening (art.7, 1°) of de dikkedarmkankerscreening (Art 5, 5°). De raad verneemt graag wat de medische evidentie is voor deze lange uitsluiting.

De raad vindt het belangrijk dat er naar de doelgroep toe goed gecommuniceerd wordt over de uitsluitingscriteria, voornamelijk de lange uitsluiting na een kankerdiagnose. Patiënten moeten na een kankerbehandeling correcte en volledige informatie ontvangen over de bevolkingsonderzoeken en hun deelname daaraan. Zullen behandelde patiënten nog een uitnodiging ontvangen voor deelname aan het bevolkingsonderzoek of niet? En zo ja, op welke termijn dan? De raad vraagt om ook de motivering voor het wel of niet ontvangen van een uitnodiging tot deelname in de communicatie op te nemen. Deze informatie is nodig om mensen toe te laten om zelf beslissingen te nemen over preventieve screenings (al dan niet buiten het gratis screeningsaanbod).